Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. 2-117, i. k. 10920AAISAK00VAS-14

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS AUDITO IR APSKAITOS TARNYBOS DIREKTORIAUS

ĮSAKYMAS DĖL 28-OJO VERSLO APSKAITOS STANDARTO „ĮMONIŲ LIKVIDAVIMAS“ TVIRTINIMO

2009 m. gruodžio 31 d. Nr. VAS-14
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. 99-3515) 3 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Apskaitos standartų komiteto 2009 m. gruodžio 31 d. nutarimą Nr. 24-29-1,

t v i r t i n u 28-ąjį verslo apskaitos standartą „Įmonių likvidavimas“ (pridedama).

DIREKTORIUS AUDRIUS LINARTAS

PATVIRTINTA
Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. VAS-14
(Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2015 m. gegužės 28 d. įsakymo Nr. VAS-25 redakcija)

28-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „ĮMONIŲ LIKVIDAVIMAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti, kaip likviduojamos įmonės finansinėse ataskaitose turi būti pateikiama turtas, nuosavas kapitalas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos, pinigų srautai, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą, ir aiškinamajame rašte atskleidžiama su įmonės likvidavimu susijusi informacija.

2. Šis standartas taikomas sudarant įmonių, kurios yra likviduojamos ir negali taikyti veiklos tęstinumo principo, finansines ataskaitas.

3. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi VI skyriuje nustatytomis išimtimis.

4. Šio standarto nuostatos netaikomos vienos iš verslo jungimo dalyvių, t. y. įsigytosios įmonės, pabaigos finansinėms ataskaitoms. Verslo jungimas parodomas 14-ojo verslo apskaitos standarto „Verslo jungimai“ nustatyta tvarka.

5. Šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymuose ir kituose verslo apskaitos standartuose.

II. ĮMONĖS VEIKLOS NUTRAUKIMAS

6. Rengdama finansines ataskaitas, įmonė neturėtų vadovautis veiklos tęstinumo principu, jeigu po paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos jos veiklą numatoma nutraukti.

7. Jei įmonė negali taikyti veiklos tęstinumo principo, ji turi pakeisti apskaitos politikoje patvirtintus apskaitos metodus, nes sudarydama įmonės likvidavimo pradžios, likviduojamos įmonės ir likvidavimo pabaigos finansines ataskaitas, turi laikytis šiame

standarte nurodytų turto ir įsipareigojimų vertinimo principų.

8. Dėl šiame standarte nurodytų naujų turto ir įsipareigojimų vertinimo principų įmonės likvidavimo laikotarpio pradžios finansinėse ataskaitose praėjusių finansinių metų duomenys retrospektyviai netaisomi, o pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitose, jei įmonė sudaro pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitas, lyginamoji informacija gali būti neteikiama.

III. ĮMONĖS VEIKLOS NUTRAUKIMO IR LIKVIDAVIMO PRADŽIA

9. Teisės aktų nustatytais atvejais priėmus sprendimą nutraukti įmonės veiklą ir ją likviduoti, pagal sprendimo priėmimo datos duomenis turi būti sudaromos likvidavimo pradžios finansinės ataskaitos.

10. Mažų įmonių likvidavimo pradžios finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

10.1. likvidavimo pradžios balansas arba sutrumpintas balansas;

10.2. likvidavimo pradžios pelno (nuostolių) ataskaita;

10.3. likvidavimo pradžios aiškinamasis raštas.

11. Vidutinių ir didelių įmonių likvidavimo pradžios finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

11.1. likvidavimo pradžios balansas;

11.2. likvidavimo pradžios pelno (nuostolių) ataskaita;

11.3. likvidavimo pradžios pinigų srautų ataskaita;

11.4. likvidavimo pradžios nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;

11.5. likvidavimo pradžios aiškinamasis raštas.

12. Mažos įmonės savo nuožiūra taip pat gali pasirinkti sudaryti standarto 11 punkte nurodytas pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitas.

13. Įmonės likvidavimo pradžios finansinėse ataskaitose finansiniai duomenys pateikiami netaikant veiklos tęstinumo principo. Likviduojamos įmonės turtas ir įsipareigojimai įvertinami šio standarto nustatyta tvarka.

14. Likviduojamos įmonės balanse visas turtas ir įsipareigojimai parodomi kaip trumpalaikiai.

15. Jei prasidėjus likvidavimo procesui, naudodama įrenginius ar kitą ilgalaikį materialųjį turtą ir norėdama baigti užsakymus ar pan. įmonė dar vykdo veiklą, šio turto ir įrenginių nusidėvėjimas neskaičiuojamas ir turtas finansinėse ataskaitose parodomas kaip trumpalaikis.

16. Rengiant įmonės likvidavimo pradžios finansines ataskaitas, turtas turi būti

vertinamas iš naujo mažesne iš šių verčių: tikrąja verte, atėmus pardavimo išlaidas, arba balansine verte, nustatyta likvidavimo pradžios datą.

17. Rengiant įmonės likvidavimo pradžios finansines ataskaitas, su rinkos kainomis susiję įsipareigojimai turi būti vertinami iš naujo tikrąja verte. Kiti įsipareigojimai iš naujo vertinami galimo atsiskaitymo sumomis, t. y. sumomis, kurios turi būti sumokamos kreditoriams siekiant su jais atsiskaityti.

18. Rengdama likvidavimo pradžios finansines ataskaitas, likviduojama įmonė turi pripažinti įsipareigojimus dėl darbo santykių su darbuotojais nutraukimo ir dėl kitų su likvidavimu susijusių teisinių įsipareigojimų.

19. Jei teisės aktų nustatytais atvejais sprendimo dėl įmonės veiklos nutraukimo ir jos likvidavimo priėmimo datą įmonė turi sudarytų rezervų ar akcijų priedų ir jei jos dalyviai priima sprendimą juos panaikinti, rezervai ir akcijų priedai naikinami vadovaujantis 8-ojo verslo apskaitos standarto „Nuosavas kapitalas“ nuostatomis.

20. Likvidavimo pradžios finansinėms ataskaitoms sudaryti naudojamos tokios pačios ataskaitų formos, pagal kokias teisės aktų nustatyta tvarka įmonė, atsižvelgdama į veiklos pobūdį ir specifiką, buvo pasirinkusi rengti finansines ataskaitas prieš likvidavimą. Jei įmonė prieš likvidavimą buvo pasirinkusi rengti specialiųjų sričių įmonių finansines ataskaitas, likvidavimo pradžios finansinėms ataskaitoms sudaryti ji naudoja tas pačias specialiųjų sričių įmonių finansinių ataskaitų formas.

21. Įmonės likvidavimo pradžios pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomi ne tik įmonės veiklos rezultatai iki likvidavimo pradžios, bet ir turto, ir įsipareigojimų naujo įvertinimo rezultatai.

22. Finansinių ataskaitų straipsnių duomenų skirtumas, susidaręs dėl veiklos tęstinumo principo netaikymo, aiškinamajame rašte gali būti pateikiamas lentele arba tekstu.

23. Įmonės likvidavimo pradžios aiškinamajame rašte taip pat turi būti pateikiama:

23.1. Bendrieji duomenys apie įmonę pagal 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ reikalavimus, įmonės veiklos nutraukimo priežastys ir numatoma likvidavimo pabaigos data.

23.2. Apskaitos politikos pakeitimai, atskirai nurodomos į trumpalaikį turtą perkeltos ilgalaikio turto grupės.

23.3. Aplinkybės, kurios turėjo įtakos likviduojamos įmonės turto ir įsipareigojimų įvertinimo rezultatams.

23.4. Atskirų turto grupių balansinė vertė ir tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas.

23.5. Aplinkybės, jei tokių yra, dėl kurių tikroji turto vertė, atėmus pardavimo išlaidas, ar įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, tikroji vertė negalėjo būti patikimai nustatyta.

23.6. Detalizuoti turto ir įsipareigojimų naujo įvertinimo rezultatai (pelnas ar nuostolis), parodyti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

IV. ĮMONĖS LIKVIDAVIMAS

24. Jei ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įmonės likvidavimas nėra baigtas, sudaromos likviduojamos įmonės finansinės ataskaitos. Jose pateikiami likviduojamos įmonės finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą, finansiniai duomenys.

25. Likviduojamos įmonės finansinėms ataskaitoms sudaryti naudojamos tokios pačios ataskaitų formos, pagal kokias teisės aktų nustatyta tvarka įmonė, atsižvelgdama į veiklos pobūdį ir specifiką, buvo pasirinkusi rengti finansines ataskaitas prieš likvidavimą. Jei įmonė prieš likvidavimą buvo pasirinkusi rengti specialiųjų sričių įmonių finansines ataskaitas, likviduojamos įmonės finansinėms ataskaitoms sudaryti ji naudoja tas pačias specialiųjų sričių įmonių finansinių ataskaitų formas.

26. Likviduojamos mažos įmonės finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

26.1. Balansas arba sutrumpintas balansas;

26.2. pelno (nuostolių) ataskaita;

26.3. aiškinamasis raštas.

27. Likviduojamos vidutinės ir didelės įmonės finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

27.1. balansas;

27.2. pelno (nuostolių) ataskaita;

27.3. pinigų srautų ataskaita;

27.4. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;

27.5. aiškinamasis raštas.

28. Mažos įmonės savo nuožiūra taip pat gali pasirinkti sudaryti standarto 27 punkte nurodytas pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitas.

29. Sudarant likviduojamos įmonės finansines ataskaitas, laikomasi tų pačių turto ir įsipareigojimų vertinimo principų, kaip ir rengiant įmonės likvidavimo pradžios finansines ataskaitas. Turtas yra vertinamas pagal šio standarto 16 punkto, o įsipareigojimai – pagal 17 punkto nuostatas.

30. Įmonė pinigų srautų ataskaitą gali rengti tiesioginiu arba netiesioginiu būdu. Tačiau tiesioginiu būdu parengta pinigų srautų ataskaita teisingiau parodytų likviduojamos įmonės pinigų srautus. Pinigų srautų ataskaitos sudarymą tiesioginiu ir netiesioginiu būdais nustato 5-asis verslo apskaitos standartas „Pinigų srautų ataskaita“.

31. Likviduojamos įmonės finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti nurodoma:

31.1. Bendrieji duomenys apie įmonę pagal 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ reikalavimus, galima likvidavimo pabaigos data.

31.2. Atskirų turto grupių balansinė vertė ir tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas.

31.3. Aplinkybės, jei tokių yra, dėl kurių tikroji turto vertė, atėmus pardavimo išlaidas, ar įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, tikroji vertė negalėjo būti patikimai nustatyta.

31.4. Detalizuoti turto ir įsipareigojimų paskesnio įvertinimo rezultatai (pelnas ar nuostolis), parodyti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

32. Likviduojamų vidutinių, didelių ir viešojo intereso įmonių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti aprašomi reikšmingi laikotarpio, kurio finansinės ataskaitos rengiamos, įvykiai ir papildomai nurodoma:

32.1. Turto pardavimo pelnas (nuostoliai).

32.2. Įsipareigojimų vertės pokytis, atskirai pateikiant pokyčius dėl vertės perskaičiavimo, dėl turtu padengtų įsipareigojimų, dėl kreditorių pateiktų naujų reikalavimų ir pan.

V. LIKVIDAVIMO PABAIGA

33. Kai teisės aktų nustatyta tvarka baigiamos įmonės likvidavimo procedūros, sudaromos įmonės likvidavimo pabaigos finansinės ataskaitos.

34. Mažų, vidutinių ir didelių įmonių likvidavimo pabaigos finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

34.1. likvidavimo pabaigos balansas;

34.2. likvidavimo pabaigos pelno (nuostolių) ataskaita;

34.3. likvidavimo pabaigos aiškinamasis raštas.

35. Rengdamos 34 punkte nurodytą likvidavimo pabaigos finansinių ataskaitų rinkinį, mažos įmonės gali rengti sutrumpintą balansą.

36. Likvidavimo pabaigos finansinėms ataskaitoms sudaryti naudojamos tokios pačios ataskaitų formos, pagal kokias teisės aktų nustatyta tvarka įmonė, atsižvelgdama į veiklos pobūdį ir specifiką, buvo pasirinkusi rengti finansines ataskaitas prieš likvidavimą. Jei įmonė prieš likvidavimą buvo pasirinkusi rengti specialiųjų sričių įmonių finansines ataskaitas, likvidavimo pabaigos finansinėms ataskaitoms sudaryti ji naudoja tas pačias specialiųjų sričių įmonių finansinių ataskaitų formas.

37. Sudarant įmonės likvidavimo pabaigos finansines ataskaitas, laikomasi turto ir

įsipareigojimų vertinimo principų, nurodytų šio standarto 16 ir 17 punktuose.

38. Jei įmonės likvidavimo pabaigoje lieka neparduoto, nepaskirstyto turto, toks turtas nurašomas. Dėl turto nurašymo atsiradęs nuostolis parodomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

39. Jei likvidavimo pabaigoje įmonė negalėjo atsiskaityti su visais kreditoriais ir liko neįvykdytų įsipareigojimų, tokie įsipareigojimai nenurašomi, o parodomi likvidavimo pabaigos balanso įsipareigojimų straipsniuose.

40. Įmonės likvidavimo pabaigos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti pateikiami bendrieji duomenys apie įmonę pagal 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ reikalavimus, įmonės likvidavimo pradžios ir pabaigos data.

41. Likviduojamų vidutinių, didelių ir viešojo intereso įmonių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti aprašomi visi nuo įmonės likvidavimo pradžios iki pabaigos buvę reikšmingi ūkiniai įvykiai ir papildomai pateikiama:

41.1. Įmonės neparduoto, nepaskirstyto, tačiau nurašyto, turto vertė ir jo apibūdinimas, jei tokio turto yra.

41.2. Detalizuoti duomenys apie neįvykdytus likviduotos įmonės įsipareigojimus ir skolas, jei tokių yra.

VI. LABAI MAŽOMS ĮMONĖMS TAIKOMOS IŠIMTYS

42. Labai mažų įmonių, kurios pasirinko rengti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, likvidavimo pradžios, likviduojamos įmonės ir likvidavimo pabaigos finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

42.1. trumpas balansas;

42.2. trumpa pelno (nuostolių) ataskaita.

43. Kai labai mažos įmonės pasirenka rengti šio standarto 42 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, sudarydamos likvidavimo pradžios, likviduojamos įmonės ir likvidavimo pabaigos trumpą balansą 2-ojo verslo apskaitos standarto „Balansas“ 19 punkte nurodytos informacijos po balansu pateikti neprivalo. Kadangi šios įmonės rengia trumpą balansą ir nerengia aiškinamojo rašto, joms netaikomos šio standarto 22, 23, 31, 32, 40 ir 41 punktų nuostatos dėl informacijos pateikimo aiškinamajame rašte.

44. Labai mažos įmonės, nurodytos šio standarto 42 punkte, sudarydamos likvidavimo pradžios, likviduojamos įmonės ir likvidavimo pabaigos finansines ataskaitas, turtą gali vertinti balansine verte, nustatyta likvidavimo pradžios datą, o įsipareigojimus – galimo atsiskaitymo sumomis.

45. Labai mažos įmonės, kurios nepasirenka rengti šio standarto 42 punkte nurodyto finansinių ataskaitų rinkinio, taiko tokius pačius likvidavimo pradžios finansinių ataskaitų sudarymo reikalavimus, kaip ir mažos įmonės.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Pagal šį standartą tvarkoma likviduojamų įmonių 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaita ir sudaromos 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos.

Priedo pakeitimai:
Nr. VAS-25, 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08508

Pakeitimai:

1.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30), i. k. 11020AAISAK00VAS-41
Dėl 28-ojo verslo apskaitos standarto "Įmonių likvidavimas" pakeitimo

2.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. VAS-46, 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 153-7903 (2012-12-29), i. k. 11220AAISAK00VAS-46
Dėl viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. VAS-14 "Dėl 28-ojo verslo apskaitos standarto "Įmonių likvidavimas" tvirtinimo" pakeitimo

3.
Audito ir apskaitos tarnyba, Įsakymas
Nr. VAS-25, 2015-05-28, paskelbta TAR 2015-06-01, i. k. 2015-08508
Dėl viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. VAS-14 „Dėl 28-ojo verslo apskaitos standarto „Įmonių likvidavimas“ tvirtinimo“ pakeitimo